

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 83 din 4 decembrie 2012

pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați

EMITENT: [GUVERNUL](#)

PUBLICAT ÎN: [MONITORUL OFICIAL nr. 839 din 13 decembrie 2012](#)

Data intrării în vigoare : [13 decembrie 2012](#)

Având în vedere:

- Scrisoarea Comisiei Europene C (2012) 6700/23 final de punere în întârziere în Cauza 2012/0399, prin care se atrage atenția asupra neîndeplinirii de către România a obligației de stat membru UE de comunicare a măsurilor naționale de transpunere a [Directivei 2010/41/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a [Directivei 86/613/CEE](#) a Consiliului;

- la scrisoarea de punere în întârziere a Comisiei Europene, autoritățile române trebuie să ia în considerare faptul că orice întârziere în transpunerea [Directivei 2010/41/UE](#) poate conduce la posibilitatea elaborării din partea Comisiei Europene a avizului motivat ce poate declanșa faza contencioasă prin sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru;

- angajarea răspunderii României pentru încălcarea obligațiilor de a transpune [Directiva 2010/41/UE](#) poate avea ca rezultate plata unei sume forfetare, precum și a unor penalități cu titlu cominatoriu;

- situația specială a sfârșitului anului 2012 și alegerile parlamentare care urmează, calendarul activităților Parlamentului României în perioada următoare și probabilitatea ca discuțiile din cadrul comisiilor de specialitate ale Senatului și Camerei Deputaților pe marginea prezentului act normativ să se prelungească pe o perioadă greu de estimat,

întrucât toate aceste elemente vizează interesul public și constituie o situație de urgență și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

[ART. I](#)

[Legea nr. 202/2002](#) privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 150 din 1 martie 2007, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 2. - (1) Măsurile pentru promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex se aplică în sectorul public și privat, în domeniul muncii, educației, sănătății, culturii și informării, politicii, participării la decizie, furnizării și accesului la bunuri și servicii, cu privire la constituirea,

echiparea sau extinderea unei întreprinderi ori începerea sau extinderea oricărei altei forme de activitate independentă, precum și în alte domenii reglementate prin legi speciale.

(2) Toate instituțiile enumerate în cuprinsul prezentei legi cu atribuții în domeniul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați, fiecare pentru domeniul său de activitate, au obligația de a aduce prin toate mijloacele adecvate în atenția persoanelor în cauză dispozițiile adoptate în temeiul prezentei legi, împreună cu dispozițiile relevante care sunt deja în vigoare."

2. La articolul 4, litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:

"g) prin discriminare bazată pe criteriul de sex se înțelege discriminarea directă și discriminarea indirectă, hărțuirea și hărțuirea sexuală a unei persoane de către o altă persoană la locul de muncă sau în alt loc în care aceasta își desfășoară activitatea, precum și orice tratament mai puțin favorabil cauzat de respingerea unor astfel de comportamente de către persoana respectivă ori de supunerea sa la acestea;"

3. La articolul 4, după litera h) se introduc două noi litere, literele i) și j), cu următorul cuprins:

"i) în sensul prezentei legi, prin statut familial se înțelege acel statut prin care o persoană se află în relații de rudenie, căsătorie sau adopție cu altă persoană;

j) în sensul prezentei legi, prin statut marital se înțelege acel statut prin care o persoană este necăsătorit/ă, căsătorit/ă, divorțat/ă, văduv/ă."

4. Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 6. - (1) Este interzisă orice formă de discriminare bazată pe criteriul de sex în domeniile menționate la art. 2 alin. (1).

(2) Este interzis orice ordin sau dispoziție de a discrimina o persoană pe criteriul de sex.

(3) Statutul familial și cel marital nu pot constitui motiv de discriminare.

(4) Respingerea unui comportament de hărțuire și hărțuire sexuală de către o persoană sau supunerea unei persoane la un astfel de comportament nu poate fi folosită drept justificare pentru o decizie care să afecteze acea persoană.

(5) Nu sunt considerate discriminări:

a) măsurile speciale prevăzute de lege pentru protecția maternității, nașterii, lăuziei, alăptării și creșterii copilului;

b) acțiunile pozitive pentru protecția anumitor categorii de femei sau bărbați;

c) o diferență de tratament bazată pe o caracteristică de sex când, datorită naturii activităților profesionale specifice avute în vedere sau a cadrului în care acestea se desfășoară, constituie o cerință profesională autentică și determinantă atât timp cât obiectivul e legitim și cerința proporțională."

5. La articolul 7 alineatul (1), literele d) și f) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"d) informare și consiliere profesională, programe de inițiere, calificare, perfecționare, specializare și recalificare profesională, inclusiv ucenicia;

.....

f) condiții de încadrare în muncă și de muncă ce respectă normele de sănătate și securitate în muncă, conform prevederilor legislației în vigoare, inclusiv condițiile de concediere;"

6. La articolul 7, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(2) În conformitate cu prevederile alin. (1), de egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați în relațiile de muncă beneficiază toți lucrătorii, inclusiv persoanele care exercită o

activitate independentă, precum și soțiile/soții lucrătorilor independenți care nu sunt salariate/salariați sau asociate/asociați la întreprindere, în cazul în care acestea/aceștia, în condițiile prevăzute de dreptul intern, participă în mod obișnuit la activitatea lucrătorului independent și îndeplinesc fie aceleași sarcini, fie sarcini complementare.

(3) Prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor, funcționari publici și personal contractual din sectorul public și privat, inclusiv din instituțiile publice, cadrelor militare din sectorul public, precum și celorlalte categorii de persoane al căror statut este reglementat prin legi speciale."

7. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 8. - Pentru prevenirea și eliminarea oricăror comportamente, definite drept discriminare bazată pe criteriul de sex, angajatorul are următoarele obligații:

a) să asigure egalitatea de șanse și de tratament între angajați, femei și bărbați, în cadrul relațiilor de muncă de orice fel, inclusiv prin introducerea de dispoziții pentru interzicerea discriminărilor bazate pe criteriul de sex în regulamentele de organizare și funcționare și în regulamentele interne ale unităților;

b) să prevadă în regulamentele interne ale unităților sancțiuni disciplinare, în condițiile prevăzute de lege, pentru angajații care încalcă demnitatea personală a altor angajați prin crearea de medii degradante, de intimidare, de ostilitate, de umilire sau ofensatoare, prin acțiuni de discriminare, astfel cum sunt definite la art. 4 lit. a)-e) și la art. 11;

c) să îi informeze permanent pe angajați, inclusiv prin afișare în locuri vizibile, asupra drepturilor pe care aceștia le au în ceea ce privește respectarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în relațiile de muncă;

d) să informeze imediat după ce a fost sesizat autoritățile publice abilitate cu aplicarea și controlul respectării legislației privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați."

8. La articolul 9, alineatul (3) se abrogă.

9. La articolul 10, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

"(2¹) Orice tratament mai puțin favorabil aplicat unei femei sau unui bărbat, privind concediul pentru creșterea copiilor sau concediul paternal, constituie discriminare în sensul prezentei legi."

10. La articolul 10, alineatele (5)-(7) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(5) Concedierea nu poate fi dispusă pe durata în care:

a) salariața este gravidă sau se află în concediu de maternitate;

b) salariața/salariatul se află în concediul pentru creșterea copiilor în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu dizabilități;

c) salariatul se află în concediu paternal.

(6) Este exceptată de la aplicarea prevederilor alin. (5) concedierea pentru motive ce intervin ca urmare a reorganizării judiciare, a falimentului sau a dizolvării angajatorului, în condițiile legii.

(7) La încetarea concediului de maternitate, a concediului pentru creșterea copiilor în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu dizabilități sau a concediului paternal, salariața/salariatul are dreptul de a se întoarce la ultimul loc de muncă ori la un loc de muncă

echivalent, având condiții de muncă echivalente, și, de asemenea, de a beneficia de orice îmbunătățire a condițiilor de muncă la care ar fi avut dreptul în timpul absenței."

11. Articolul 12 se abrogă.

12. La articolul 13, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător membrilor organizației sindicale, reprezentanților salariaților sau oricărui altui salariat care au competența ori pot să acorde sprijin în rezolvarea situației la locul de muncă potrivit dispozițiilor art. 39 alin. (1)."

13. Articolul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 14. - Pentru prevenirea acțiunilor de discriminare bazate pe criteriul de sex în domeniul muncii, atât la negocierea contractului colectiv de muncă la nivel de sector de activitate, grup de unități și unități, părțile contractante vor stabili introducerea de clauze de interdicere a faptelor de discriminare și, respectiv, clauze privind modul de soluționare a sesizărilor/reclamațiilor formulate de persoanele prejudiciate prin asemenea fapte."

14. Articolul 16 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 16. - (1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului asigură, prin mijloace specifice, instruirea, pregătirea și informarea corespunzătoare a cadrelor didactice, la toate formele de învățământ, public și privat, pe tema egalității de șanse pentru femei și bărbați.

(2) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va promova, în mod direct sau prin intermediul organelor și instituțiilor specializate din subordine, recomandări privind realizarea cursurilor universitare, instrumente de evaluare a manualelor școlare, programe școlare, ghiduri pentru aplicarea programelor școlare care să excludă aspectele de discriminare între sexe, precum și modelele și stereotipurile comportamentale negative în ceea ce privește rolul femeilor și al bărbaților în viața publică și familială.

(3) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în mod direct sau prin intermediul inspectoratelor școlare din subordine, precum și unitățile de învățământ superior monitorizează modul de respectare a principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați, în activitatea curentă a unităților de învățământ."

15. Articolul 18 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 18. - Ministerul Sănătății, celelalte ministere și instituțiile centrale cu rețea sanitară proprie asigură, prin direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, respectiv structurile similare ale acestor direcții, aplicarea măsurilor de respectare a egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul sănătății, în ceea ce privește accesul la serviciile medicale și calitatea acestora, precum și sănătatea la locul de muncă."

16. Titlul capitolului V se modifică și va avea următorul cuprins:

"CAPITOLUL V

Abordarea integrată de gen în toate politicile naționale"

17. După articolul 23 se introduce un nou articol, articolul 23¹, cu următorul cuprins:

"Art. 23¹. - (1) Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale elaborează politicile și planurile naționale de acțiune ale Guvernului în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați și coordonează aplicarea acestora.

(2) Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, prin structura de specialitate, respectiv Direcția egalitate de șanse între femei și bărbați, îndeplinește pe lângă atribuțiile prevăzute în [Hotărârea Guvernului nr. 11/2009](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, cu modificările și completările ulterioare, din domeniul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și următoarele atribuții:

a) primește reclamații/plângeri privind încălcarea dispozițiilor normative referitoare la principiul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și al nediscriminării după criteriul de sex, de la persoane fizice, persoane juridice, instituții publice și private, și le transmite instituțiilor competente în vederea soluționării și aplicării sancțiunii și asigură consilierea victimelor în condițiile legii;

b) elaborează rapoarte, studii, analize și prognoze privind aplicarea principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în toate domeniile de activitate;

c) asigură schimbul de informații cu organisme europene din domeniul egalității de șanse între bărbați și femei."

18. La articolul 33, literele b) și e) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"b) Casa Națională de Pensii Publice asigură aplicarea măsurilor de respectare a egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul administrării și gestionării sistemului public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale;

.....
e) Direcția protecția copilului asigură aplicarea măsurilor de respectare a egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul combaterii violenței în familie;"

19. La articolul 33, după litera f) se introduce o nouă literă, litera g), cu următorul cuprins:

"g) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială asigură aplicarea măsurilor de egalitate de șanse și de tratament între femei și bărbați în elaborarea și aplicarea politicilor și strategiilor din domeniul asistenței sociale."

20. Articolele 34 și 35 se abrogă.

21. Articolul 37 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 37. - Consiliul Economic și Social, prin Comisia pentru protecție socială și ocrotirea sănătății, sprijină, în conformitate cu atribuțiile sale, integrarea principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în actele normative cu implicații asupra vieții economico-sociale."

22. La articolul 40, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

"(3) Orice sesizare sau reclamație a faptelor de discriminare pe criteriul de sex poate fi formulată și după încetarea relațiilor în cadrul cărora se susține că a apărut discriminarea, în termenul și în condițiile prevăzute de reglementările legale în materie."

23. Articolul 44 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 44. - (1) Sarcina probei revine persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea/reclamația sau, după caz, cererea de chemare în judecată, pentru fapte care permit a se prezuma existența unei discriminări directe ori indirecte, care trebuie să dovedească neîncălcarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați.

(2) Sindicatele sau organizațiile neguvernamentale care urmăresc protecția drepturilor omului, precum și alte persoane juridice care au un interes legitim în respectarea principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați pot, la cererea persoanelor discriminate, reprezenta/asista în cadrul procedurilor administrative aceste persoane."

24. Titlul capitolului VII se modifică și va avea următorul cuprins:

"CAPITOLUL VII

Control, constatare și sancționare"

25. Articolul 46 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 46. - (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă contravențională de la 3.000 lei la 100.000 lei încălcarea dispozițiilor art. 6 alin. (1), (2), (3) și (4), art. 7 alin. (2), art. 8, art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (1), (2), (2¹), (3), (5) și (7), art. 11, 13-23 și 38.

(2) Constituie contravenție și se sancționează potrivit dispozițiilor [art. 10 alin. \(2\) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările și completările ulterioare, discriminarea bazată pe două sau mai multe criterii.

(3) Constatarea și sancționarea contravențiilor prevăzute de prezenta lege se fac de către:

a) Inspectoria Muncii, inspectorii de muncă din cadrul inspectoratelor teritoriale de muncă, în cazul contravențiilor constând în încălcarea dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 8, art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (1), (2), (2¹), (3), (5) și (7), art. 11, 13-14, precum și 38;

b) Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, în cazul contravențiilor constând în încălcarea dispozițiilor art. 6 alin. (1), (2), (3) și (4), precum și ale art. 15-23."

26. La articolul 49, literele a), b), d) și f) se abrogă.

27. În tot cuprinsul legii, denumirile "Agenția" și "ANES" se înlocuiesc cu denumirea "Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, prin Direcția egalitate de șanse între femei și bărbați".

ART. II

[Legea nr. 202/2002](#) privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 150 din 1 martie 2007, cu modificările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta ordonanță de urgență, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, după aprobarea acesteia prin lege, dându-se textelor o nouă numerotare.

*

Prezenta ordonanță de urgență transpune parțial [Directiva 2006/54/CE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă (reformă), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 204 din 26 iulie 2006, respectiv art. 1, 2, 3, 4, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, precum și parțial [Directiva 2010/41/UE](#) a Parlamentului European și Consiliului din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate

independentă și de abrogare a [Directivei 86/613/CEE](#) a Consiliului, respectiv art. 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

p. Ministrul muncii,
familiei și protecției sociale,
Georgeta Bratu,
secretar de stat

Ministrul delegat pentru dialog social,
Liviu Marian Pop

Ministrul afacerilor europene,
Leonard Orban

Ministrul sănătății,
Raed Arafat

Ministrul culturii
și patrimoniului național,
Puiu Hașotti

Ministrul educației, cercetării,
tineretului și sportului,
Ecaterina Andronescu

p. Ministrul economiei,
comerțului și mediului de afaceri,
Gelu-Ștefan Diaconu,
secretar de stat

Viceprim-ministru,
ministrul finanțelor publice,
Florin Georgescu

București, 4 decembrie 2012.
Nr. 83.
